

קולנוע

חדרים עלידי נערי החצר של ביגוי. באחורה המתוחה של ערבי מיבצע סיני, בין פעולת תגמול אחת לשנייה, קשה היה להביא לי ליבון הבעיה היסודית של התפתחות המימ של בישראל. חוששני שרוב קוראיו לא הבינו אז במה המדובר. בלי ספק סברו ש' אנו מגוימים בצורה פרועה.

לא יכולנו אז לגלות את הפרשה עליה הלבכסו הערכות אלה. עתה, משהוסר הליט מן הפרשה, לפחות חלקית, ברור כי לא זה בלבד שלא הגומנו, אלא אף דיברנו בסניגור מתון מדי.

איני מזכיר ציטטות אלה כדי להתייחר ב' פניך בטיב האינפורמציה או באחריות הביטי

„אבריאל המציא את מיבצע שדהבוקר של ביגוי. הרעיון היה פשוט וקוסם: ביגוי ינשוש את הממשלה, ימסור את תפקידו ל' יריבו העיקרי, משה שרת. את תפקיד ה' רמטכ"ל ימסור למשה דיין, שלא נמנה עם מעריציו הנלהבים של שרת ההסטי.

„היה ברור שכל הבנין של ממשלת שרת יתמוטט תוך שלושה חודשים. בינתיים יקום הנוער העברי כאיש אחד לקריאת החלוצי משדהבוקר. ביגוי יזעק חזרה כדי להציל את המולדת, יסלק את כל עסקני מפא"י ושאר המפלגות, ימסור את השלטון המעשי לדידי נאמניו, מסוגו של אהוד אבריאל.

„זאת הייתה תוכנית גאונית. משוםמה לא הצליחה.

„שעה שביגוי נאמניו חיכו להתפוצצות וחיברו בינתיים את ההרכב החדש של השליטון במדינה, אותו מסר בפרוטרוט העולם הזה לפני שנה וחצי, ניהל שרת את הממשלה. שום דבר לא קרה. השלטון לא התמוטט. הנוער לא קם כאיש אחד. הוא לא קם בכלל.

„היה נדמה שהקאריירה הפוליטית של ביגוי ושל יועציו הגיעה לקיצה במרם עת.

„אז נקמה הקנוניה המכוערת לסילוק פנחס לבון. סילוק זה איפשר לבן-גוריון לחזור, איך שהוא, אם כי יותר כמנוחה מ' אשר כמנצח. הוא ניהל את הבחירות (אך הפסיד אותן) וחזר לראשות הממשלה.

„פסקים אלה לקוחים מן המאמר הראשון ב' ישראל שגילה את מה שנקרא עתה „פרשה לבון". הוא התפרסם ב'28 ביוני, 1956, אר' בעה חודשים לפני מיבצע סיני, בגליון העו' לס הזה (976). במאמרו של אורי אבנרי שנסא את הכותרת „שלטון הצללים". על שער הגליון התנוססה תמונת בן-גוריון עם הכותרת „דיקטטורה בדרך?".

„בין השאר נאמר באותו מאמר: „לא פעם דרכנו על ה'יבולת של שליטים רבי-כוח, רודנים קטנים וגדולים, שפעלו ב' מחשך. אולם כל אלה היו כאין וכאפס, ב' השוואה לאנשים שעל יבלותיהם אנו עומדים לדרוך בשורות הבאות.

„כי זוהי קבוצה שאין לה שם ואין לה כתובת, המחזיקה בידיה את מיסב כוח ה' מחץ והלחץ של המדינה — מבלי להיות קיימת כלל.

„זוהי הכיתה האלמונית שרבים חוששים מפניה, אך שאיש אינו מעז לדבר עליה, שגם חברי הממשלה ומנהיגי המפלגות משוו' חכים עליה בקול נמוך, מחוץ לסווח כל מכשירי-ההאזנה האפשריים.

„כך הודיע העולם הזה לציבור הישראלי בפעם הראשונה על קיום „קבוצת המנהלים". „קבוצת החצר של ביגוי", „היד השחורה". רבים מדברינו נראו אז תמהונים ביותר, ביחוד כאשר קבע העורך, באותו מאמר לפני ארבע שנים:

„זוהי הנורידה החדשה. כבר עתה מרויז בידיה כוח אדיר, כבר עתה יש באפשרותה להכריע את גורלם של מאות אלפים. בהיס' וואה לכוח זה, הרי חבירי-הכנסת, שרים מ' סוגו של פנחס רוזן, עסקנים כמו מרדכי נמיר, הם אנשים חסרי חשיבות ממשית.

„ההכרעות הגורליות אינן מוכרעות בישי' ראל בממשלה או בכנסת. כמה מן ההכרעות הגורליות ביותר בשנה האחרונה הוכרעו ב' מקום אחר. חברי הממשלה קראו עליהן ב' עתונות.

„לא יכולנו או לומר לאילו מאורעות ה' כחנה, ומה ההכרעות שהוכרעו בהדרג'

שער „העולם הזה" (976)

של העולם הזה — אלא כדי לבקשך להתייחס באמון להערכתנו גם בעתיד, כשא' ביכולתנו לגלות על מה הן הסתמכות.

מאו, הזכיר העולם הזה את פרשת לבון מספר פעמים, תמיד בצורה מערפלת. דוגמה אופיינית: מאמרו של אורי אבנרי, תחת הכותרת „מאחורי ה'בב'". בגליון העולם הזה (1021) מה'8 במאי, 1957:

„פנחס לבון חוסל, בשעתו, על ידי קנוניה מסועפת של אנשי הידי-השחורה, שביקשו לסלקו מתפקיד שר-הבטחון. המגמה היית, לא רק לסלול את הדרך בפני שיבתו של ביגוי משדהבוקר, כהכנה לחיסול שרת, אלא גם לעזור לאחד מחבריה לנקום נקמה אי' שית מסוימת.

לא יכולנו לפרט בשם אותו חבר של קבוצת-החצר, כי או נשא במישרה לאומיה רמה. השם: משה דיין, שגאלץ בימי לבון להתפטר מתפקיד הרמטכ"ל, ושהחזרו לפי פקודת האורח משדהבוקר. גם אינפירמציה זו, וכל הכרוך בה, לא יכולנו למסור.

איש כפ

מכתבים

שני, אני מתכבד להציע בואת לקראו פתעה בשם פר' (כדרך שאחינו יוצאי ליטא קוראים לו בלאו הכי), ולא תכונה עוד שיה' תמימה מישראל בשמו של עור' דורס, ר"ל.

צ. בן-חיים, ירושלים

מה פתאום מזכירים נשכחות ביומני קול' נועז מה' ראים קטעים ממיבצע סיני, בהם נואמים ביגוי ונערו דיין? ביחוד לאחר פר' שת לבון, מה כונתם בזה? לראות לנו שהם פעלו רבות בשטח הבטחון ואנו כפויי טובה, לא זוכרים להם ואת? ועלידי כך להשכיח לנו את פרשת לבון והעסק הביש? ישראל כלים, אורי-הודה

ככרי להשיק את פושת עמוס בן-גוריון: מקימים רעש אחר מקימי הרעש בכלל לא איכפת להם כמת ראשים יפלו העיקר לה' פית על ילד הפלא עמוס.

פ. צוקרמן, תל-אביב

עמים ומקדעים

במאמרו של העורך „עמים נגד מקלעים" (העולם הזה 1044), הוא השווה את פרשת איג'יריה ליחסנו לעריקים ולמיבצע סיני. לדעת, ההבדל בין שני המצבים רב מאוד. בעוד הצרפתים יוחמים מלהטת קולנויאל' לית הרי מאבקנו הוא למען המולדת, ר' מסוכנה זו אין מה לדבר על מינושר של איג'יריות ישראלים נגד הצבא. ואם מר אבנרי ממסך את העדר התגובות

פירושי הפרשה

הנני חבר קיבוץ באחד מקיבוצי השומר הצעיר בדרך כלל אינני משמר מכתבים ל' מערכות-עיתונים. לא פעם חלקתי נמרצות על מאמרי „העולם ה' זה" וצעדיו. היו פעמים שראיתי עני' דרו של עתון זה פסוקים ביותר, אר' למ בגליון „העולם הזה" (1244), הרי פיע העתון בצורה היותר משכנעת מ' כל עתון במדינה. עתון זה הוכיח את עצמו כלוהם הרא' שון במדינה לדמו' קראטיה.

הרגשתי היא כי הניתוח כמאמר, ראש' החמנון" הוא הנכון ביותר שקראתי באיזה מאמר שהוא. העמדת „הזקו כנאשם סכ' ו" — זאת היא האמת הנכונה והאוב' ייקטיבית. חוששני מאוד שלא תגלה כי אור זה, יותר מזה, פוחד אנוכי שמנגנון החושר של אותה „כנופיה" ישתלט על לבון, ואז נאמת צפויה סכנת דיקטטורה (ראה דברי הראיון עם מ. יערי).

ע.פ., חברי-משק היות וידידנו שמעון פרס התנהג בפר' ש' שבה נתבעה פרישתו (או הפר' ש' תו) ממשרד-הבטחון בצורה האומרת, פר'

Advertisement for 'סילון' (Sillon) cigarettes. Features a hand holding a pack of cigarettes and the text: 'אריזה אמריקאית כפולה', 'הסיגריה המעולה ביותר בסוגה', '20 סיגריות', '34 אגורות', 'באור וביבשה - סילון - תאיז ראשון'.

Advertisement for 'השבוע הגרלת מפעל הפיס' (The Week of the Lottery). Features an illustration of a man in a hat on a boat and the text: 'הפיס מפעל הפיס מפעל הפיס מפעל הפיס', 'השבוע הגרלת מפעל הפיס', 'קנה הפיס בארס אגל - אל תגלגל האגל'.

„העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 26785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמפרס • דפוס משה שהם בע"מ, ת"א • פינ 6 • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.